

تعریفی قابل قبول و عام از جهانگردی روستایی وجود دارد بطور مشخص، موجه به نظر می‌رسد که فرض کنیم ویژگیهای مشخصی در جهانگردی روستایی مانند فعالیتها یا موقعیتهای خاصی وجود دارد که به‌طور واضح، جهانگردی روستایی را از دیگر مقوله‌ها یا اشکال جهانگردی جدا می‌سازد. اما شگفت آنکه، چنین تعریف یا توافقی درباره ویژگیهای جهانگردی روستایی وجود ندارد.

در نگاه اول، تلاش برای تعریف جهانگردی روستایی به‌نظر کار آسانی می‌آید. همانطور که لین (Lane 1994) می‌گوید، جهانگردی را که در حومه شهر اتفاق می‌افتد جهانگردی روستایی می‌گویند. اما حتی چنین تعریف ساده‌ای دارای ابهامات چندی است. برای مثال، تعاریف جهانگردی خود می‌تواند متفاوت باشد و بویژه در چارچوب حومه شهر تفاوت میان فعالیتهایی که اشکالی از جهانگردی، گذران اوقات فراغت یا ورزش به‌حساب می‌آیند گاه می‌تواند تیره و محو شود. در عین حال، تعریف دقیق حومه شهر و نواحی زراعی کاری به همان اندازه دشوار است. به‌طور خلاصه می‌توان گفت، اکثر کشورها ملاک‌های متفاوتی برای تعیین نواحی زراعی یا غیر زراعی (شهری) دارند، حال آنکه وصف زراعی هم می‌تواند تعریفی جغرافیایی و هم مشخص‌سازنده ویژگیهای فرهنگی جوامع در حومه شهر باشد.

البته هنوز مشکلات زیادی وجود دارد. اصطلاح جهانگردی روستایی اغلب به جای مقوله‌های دیگری مانند جهانگردی بوم‌زیست‌ها (ecotourism)، جهانگردی سبز یا جهانگردی طبیعت (green tourism) به‌کار می‌رود (Whelan 1991). در بعضی موارد، این به آن معنی است که جهانگردی روستایی با فعالیت‌ها یا محل‌های مشخص برابر انگاشته می‌شود در حالی که در دیگر موارد جهانگردی روستایی اغلب به‌عنوان رویکردی عام و جامع‌تر برای توسعه و ترویج جهانگردی تلقی می‌شود. برای مثال در قبرس سازمان جهانگردی قبرس (CTO) برای حمایت از توسعه اجتماعی و اقتصادی مناطق دور از دریا که از گسترش سریع جهانگردی سنتی

در طول نیمه دوم قرن هجدهم افراد نسبتاً اندکی، وسایل، زمان یا حتی تمایل به جهانگردی داشتند. سفر کم، سخت و اغلب خطرناک بود. حتی افرادی که آماده تحمل این سختیها می‌شدند از رفتن به حومه شهر خودداری می‌نمودند. به‌ر حال، تادهه ۱۸۴۰ که خطوط آهن میان اروپا و آمریکای شمالی کشیده شد، همانطور که وردزورث (Wordsworth) می‌ترسید، راه نواحی زیبای روستایی به‌روی سفر عموم باز شد. درآمد بالاتر و وقت آزادتر به این معنی بود که جمعیتی فزاینده از شهرها و شهرستانهای صنعتی جا‌بید قادر به دیدار از حومه شهرها هستند. با آغاز قرن بیستم نواحی روستایی زیادی از صنعت جهانگردی پیشرفته و پابر جا سود می‌جستند.

امروزه، اکثر قریب به اتفاق مردم غرب، ملل صنعتی شده، در جهانگردی روستایی شرکت می‌کنند. ممکن است برای بعضی افراد یک دیدار اتفاقی چند ساعته طول بکشد و برای دیگران ممکن است رفتن به تعطیلات از قاعده معینی پیروی کند. در هر حال، روی هم رفته جهانگردی روستایی بخش مهم و رو به رشد جهانگردی داخلی و بازارهای جهانگردی بین‌المللی است (Lane 1994). جهانگردی روستایی منبع مهم اشتغال و درآمد است؛ وسیله مهمی برای توسعه اجتماعی-اقتصادی جوامع روستایی است (Greffe 1994; Luloff et al 1994). در اکثر کشورهای جهانگردی وابسته به سیاستهای زراعی و اغلب وسیله‌ای برای گفتگوی محیط‌ها و فرهنگهای روستایی است (ETB 1988. Grahn 1991). جهانگردی همچنین شاید به ناچار، بایستی نقشی اساسی در مباحثه‌ها راجع به وسعت نواحی روستایی، اینکه نواحی روستایی بسط داده شوند یا محفوظ بمانند، بازی کند.

جهانگردی روستایی چیست؟

جهانگردی روستایی از دو جنبه دارای اهمیت است، یکی به‌عنوان یک فعالیت گسترده جهانی و دیگری تأکید بر توسعه سیاستهای منطقه‌ای و محلی. از همین رو، منطقی است که بپذیریم

جهانگردی روستایی و قلمرو آن

ترجمه Richard And Julia Sharpley

ترجمه دکتر حسین رحیمی

استاد یار دانشگاه پیام نور

ویرایشگر دکتر یزدان

و ترجمه‌یافته

ساحلی سودی برده‌اند فعلاً به ترویج جهانگردی کشاورزی پرداخته است (مورد مطالعه ۱ را ببینید).
به طور خلاصه، معانی یا تعاریف متفاوت و زیادی برای جهانگردی روستایی ارائه شده است. اما، باز هم بعید به نظر می‌رسد که بتوان جواب قابل قبول و کاملی برای این پرسش که جهانگردی روستایی چیست پیدا کرد. به هر حال با پاسخگویی به این پرسشها تصویری شفاف‌تر از این مقوله برای ما حاصل می‌شود:

- قلمرو جهانگردی روستایی کجا است؟
- آیا امکان تعریف «حومه شهر» وجود دارد؟
- حومه شهر چه اندازه اهمیت فرهنگی و اجتماعی دارد؟
- آیا جهانگردی روستایی صرفاً بخشی از بازار جهانگردی است یا نشان‌دهنده مجموعه‌ای از اصول برای برنامه‌ریزی و توسعه جهانگردی؟

قلمرو جهانگردی روستایی

بازدیدکنندگان از حومه شهر در فعالیتهای متعدد و متفاوتی شرکت می‌کنند. تعدادی از این فعالیتهای، مانند پیاده‌روی یا آرابه‌سواری در روزهای تعطیل اشکال آشکاری از جهانگردی هستند. این درحالی است که اشتغالات دیگر معمولاً تفریح یا ورزش فرض می‌شوند. برای مثال، سرگرمیهایی چون کوهنوردی، بازدید از غارها، تماشای مسابقات ورزشی در حومه شهر، یا حتی رفتن به یک مکان عمومی یا رستوران، ممکن است جزو مقوله‌های اخیر محسوب شود. در همان حال، هر گونه جهانگردی که در نواحی روستایی جریان داشته باشد جهانگردی روستایی نیست؛ بعضی از فعالیتهای جهانگردی مانند ایجاد پارکها یا شهرهای بازی با جهانگردی روستایی رابطه‌اندکی دارند یا اینکه با محیط روستایی تفاوتی آشکار دارند (Clark et al 1994: Lane 1994).

بنابراین، در آغاز، می‌توان گفت که قلمرو جهانگردی روستایی، یا دامنه فعالیتهای یا اشکال جهانگردی که می‌تواند شامل جهانگردی روستایی باشد، تا اندازه‌ای محدود است. دامنه آن با عواملی

یکی از مشکلاتی که بیدارنگ نمایان می‌شود این است که تعریف خود جهانگردی کار آسانی نیست. جهانگردی فعالیتی متنوع و اجتماعی است که شامل جابجایی میلیونها نفر از مردمی می‌شود که به صورت بین‌المللی یا در داخل مرزهای کشور خود مسافرت و در فعالیتهای مختلف شرکت می‌کنند. وانگهی، جهانگردی توسط صنایع مختلف و گسترده‌ای حمایت می‌شود که به کار فراهم آوردن تسهیلاتی چون حمل و نقل، اسکان، جاذبه‌ها، تسهیلات حیات‌بخش، خدمات اطلاعاتی، ایجاد خاطرات خوش و غیره برای جهانگردان می‌پردازند. به عبارت دیگر، جهانگردی فعالیتی چندبُعدی و چندوجهی است که با فعالیتهای متفاوت اقتصادی و زندگی بسیاری پیوند دارد (Copper 1993). تلاشهای متعددی برای تعریف جهانگردی به عمل آمده است (Nash 1981: Mathieson and Wall 1982: Smith 1989). اما معمولاً، تعاریف جهانگردی را در دو گروه یا دسته عمده جای می‌دهند. از سویی جهانگردی را فعالیتی اجتماعی و از سوی دیگر فعالیتی اقتصادی یا یک صنعت توصیف می‌کنند (Burkhardt and Medlik 1981). این دو مقوله به ترتیب تعاریفی مفهومی که با ماهیت یا معنی جهانگردی به عنوان فعالیتی اجتماعی سروکار دارند و تعاریف فنی که انواع مختلف جهانگردان و فعالیتهای متفاوت جهانگردی را عموماً برای اهداف آماری یا قانونی در نظر می‌گیرند خوانده شده‌اند.

در قلب تعاریف مفهومی از جهانگردی، فرد به عنوان جهانگرد قرار دارد. برای مثال نش (Nash 1981)، به طور ساده جهانگردی را فعالیتی تعریف می‌کند که شخصی که در اوقات فراغت خود مسافرت می‌کند آن را انجام می‌دهد. تعاریف

○ جهانگردی روستایی
بخشی مهم و رو به رشد از
جهانگردی داخلی و
بازارهای جهانگردی
بین‌المللی است.

○ جهانگردی روستایی
منبع مهم اشتغال و درآمد
است؛ وسیله مهمی برای
توسعه اجتماعی-اقتصادی
جوامع روستایی است.

دیگر از جهانگردی بر جنبه‌های انگیزش این فعالیت تأکید می‌کنند و آن را برحسب مقولاتی چون فرار یا تغییر وضعیت عادی زندگی و کار روزانه که متضمن سفر به مکانهایی دور از محل اقامت معمول یا کار باشد تعریف می‌کنند (See urry 1990).
اما، نوعاً در تعاریف مفهومی جهانگردی معنی و هدف جهانگردی از دید کسانی که در آن شرکت می‌کنند برجسته می‌شود. در این چارچوب جهانگردی روستایی را می‌توان چنان‌حالی ذهنی تعریف کرد که به‌وسیله آن جهانگردان فعالانه تجربه تفریح را در محیط روستایی جستجو می‌کنند.

برعکس، تعاریف فنی جهانگردی عملاً بیانگر مجموعه‌ای از معیارها برای شناسایی و سنجش جهانگردی است و طبق نظر مورفی (Murphy) (1985)، یکی از پذیرفته شده‌ترین تعاریف تعریفی است که کنفرانس ملل متحد در باب سفر و تورهای مسافرتی در سال ۱۹۶۳ ارائه کرد و بعدها از سوی اتحادیه بین‌المللی سازمانهای رسمی سفر (IOUTO) که پدر سازمان جهانی جهانگردی (WTO) بوده پذیرفته شده است. این تعریف بیان می‌دارد که:

هر شخصی که از کشوری غیر از محل اقامت خود به هر دلیلی غیر از اشتغال در کشور مورد بازدیدش دیدن می‌کند یک بازدیدکننده است.
بازدیدکننده می‌تواند جهانگردی باشد که شب را در کشور مقصد اقامت می‌کند، یا گردش‌کننده‌ای باشد که در طول روز از مکانهای مختلف آن بازدید می‌نماید. اما، اشکال اصلی این تعریف آن است که جهانگردی ملی را که در اغلب کشورها سهم عظیمی از جهانگردی روستایی را تشکیل می‌دهد، شامل نمی‌شود و بنابراین تعریف فنی که توسط جامعه جهانگردی بریتانیا پیشنهاد شده است مناسب‌تر است:
جهانگردی جابه‌جایی کوتاه‌مدت و موقتی افراد به مقصدهایی خارج از مکانهایی که عموماً در آنها زندگی و کار می‌کنند و نیز فعالیتهایی است که در طول مدت اقامتشان در این مقصدها انجام می‌دهند. جهانگردی شامل جابه‌جایی به هر مقصود و نیز بازدید یا گردش روزانه هم می‌باشد.

یکی از نتایج این تعریف این است که جهانگردی شامل اهداف و فعالیتهایی بیش از آنچه از دیرباز تصور می‌شده است می‌باشد. به عبارت دیگر، جهانگردی فقط شامل گذراندن انواع تعطیلات نیست بلکه همچنین سفرهای کاری، فعالیتهای تفریحی، ورزشها و دسته‌ای از دیگر اهداف را که معمولاً ربطی به جهانگردی ندارد شامل می‌شود. دو مشخصه اصلی جهانگردی عبارت است از سفر به خارج از وطن یا محل کار، و اقامت کوتاه مدت در مقصد (اگر چه يك شب اقامت ضرورتی ندارد). بنابراین، فهرست فعالیتهایی که می‌تواند در مقوله جهانگردی جای داده شود عملاً بی‌پایان است. اما برای سهولت کار، این فعالیتها را به چهار مقوله مشخص دسته‌بندی می‌کنیم:

● گذراندن تعطیلات، شامل تعطیلات اصلی، تعطیلات دو یا سه روزه، تعطیلات کوتاه مدت و سفرهای روزانه؛

● کار، غیر از اقامت دائم یا دریافت حق الزحمه در مقصد؛

● دیدار دوستان و خویشاوندان؛

● اهداف دیگر، شامل سفر برای تحصیل، ورزش، سلامتی و سفرهای مذهبی.

اگر این چهار دسته فعالیت را در مورد جهانگردی بویژه در حومه شهرها به کار بریم، آشکار می‌گردد که جهانگردی روستایی از نقطه نظر فعالیت بسیار گسترده‌تر از تصور ماست. در واقع در سال ۱۹۸۶ کمیسیون جوامع اروپایی، جهانگردی روستایی را نه فقط جهانگردی در مزرعه‌ها یا جهانگردی کشاورزی دانست بلکه انواع فعالیتهای جهانگردی در نواحی روستایی را در تعریف جهانگردی روستایی گنجانده است.

تلاش برای مشخص ساختن انواع این فعالیتهای جهانگردی نتیجه چندانی ندارد اما، قلمرو جهانگردی روستایی در فهرستی که توسط شورای اروپا تنظیم شده است به روشنی نمایان است (جدول ۱).

تأکید بر این نکته نیز حائز اهمیت است که شماری از تولیدات متفاوت جهانگردی یا انواع توسعه جهانگردی زیر سرفصل جهانگردی

○ جهانگردی روستایی از دو جنبه دارای اهمیت است، یکی به عنوان یک فعالیت گسترده جهانی و دیگری تأکید بر توسعه سیاستهای منطقه‌ای و محلی.

برای مثال، جهانگردی در مزرعه‌ها به انواع جهانگردی ناظر است که مستقیماً مربوط به مزرعه باشد و اقامت در مزرعه چه در اتاقها یا چادرها، بازدیدهای تحصیلی، صرف غذا، فعالیتهای تفریحی و فروش محصولات مزرعه یا صنایع دستی رانیز شامل شود. دیگر اصطلاحاتی که اشکال مختلف جهانگردی را در نواحی روستایی شرح می‌دهند از این قرارند:

● **جهانگردی کشاورزی (Agritourism)** که اغلب برای شرح تمامی فعالیتهای جهانگردی در نواحی روستایی به کار می‌رود (اگرچه، منظور فقط جهانگردی روی خشکی است) و در بعضی از کشورها هم معنا با جهانگردی روستایی است. ولی، جهانگردی کشاورزی، اغلب شامل آن دسته فرآورده‌های جهانگردی می‌شود که مستقیماً در رابطه با محیط کشاورزی، محصولات کشاورزی یا اقامتهای کشاورزی است (Jansen- Verbeke and Nijmegen 1990). به عبارت دیگر، جهانگردی کشاورزی جهانگردی مرتبط بازراعت است؛ بنابراین جهانگردی در مزرعه‌ها یکی از عناصر جهانگردی کشاورزی است، اما جهانگردی کشاورزی مفهوم گسترده‌تری است که جشنها، موزه‌ها، نمایشگاههای صنایع دستی و دیگر رویدادها و جاذبه‌های فرهنگی رانیز شامل می‌شود.

● **جهانگردی سبز (Green Tourism)**. اگرچه در بعضی از کشورها اصطلاح جهانگردی سبز، مشخصاً به جهانگردی در حومه شهر (یعنی جهانگردی در نواحی سبز) اشاره دارد اما، اغلب برای توضیح اشکالی از جهانگردی که بر خورد دوستانه‌تری از جهانگردی سنتی با محیط زیست دارد استفاده می‌شود. این نوع از جهانگردی با عبارات متفاوتی چون جهانگردی بدیل، مسئولانه، ملایم، خوب (Wood and House 1991) یا جدید نامیده می‌شود (Poon 1993). جهانگردی سبز، رویکردی برای توسعه جهانگردی است که جویای توسعه روابط همزیستی با محیط فیزیکی و اجتماعی بستر خود است (Budowski 1976). به عبارت دیگر، افزایش نگرانی از اثرات زیان‌بار جهانگردی انبوه به مطالبه اشکال پایدارتر توسعه

روستایی جای می‌گیرند اما آنها لزوماً با جهانگردی روستایی یکی نیستند.

- ۱- سیاحت
 - گردش در بیرون از شهر (کشتزارها، مزارع، پارکهای طبیعی)؛
 - اسب سواری؛
 - سفر با کاروانهای کولپهاو گاریها؛
 - سفر با اتومبیل (در جاده، وسایل عمومی، اتومبیل رانی)؛
 - دوچرخه سواری؛
 - الاغ سواری؛
 - اسکی روی چمن؛
- ۲- ورزشهای آبی؛
 - ماهیگیری؛
 - شنا؛
 - سفر روی رودخانه (خانه قایقی، قایق، کرجی)؛
- ۳- ورزشهای هوایی
 - چتر؛
 - کایت؛
 - بالون؛
- ۴- ورزش های روی زمین خشک
 - تنیس؛
 - گلف؛
- ۵- فعالیتهای ورزشی
 - کوهنوردی؛
 - صخره نوردی؛
- ۶- فعالیتهای اکتشافی
 - کارهای صنعتی محلی، کشاورزی یا صنایع دستی؛
- ۷- فعالیتهای فرهنگی
 - باستان شناسی؛
 - بازسازی اماکن؛
 - صنایع دستی؛
 - کارگاههای هنری؛
 - گروههای مردمی؛
 - اهداف فرهنگی، خوراک شناسی و علوم دیگر؛
- ۸- فعالیتهای سلامتی جویانه
 - آموزش بدن سازی؛
 - وسایل سلامتی.

Source: Thibal 1998

جهانگردی راه برده است.

اما وقتی این حقیقت را در نظر می‌گیریم که نواحی روستایی حدود ۹۰ درصد قلمرو کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) را تشکیل می‌دهد، تعریف فوق بیش از حد سطحی می‌نماید. یعنی با توجه به تنوع اشکال زمینها، کاربری‌های زمینها، ساختارهای اجتماعی و فرهنگها در نواحی روستایی باید معنای روستایی را در برابر شهری روشن‌تر ساخت. وانگهی، در بستر جهانگردی، تمامی نواحی روستایی به یک اندازه برای توسعه جهانگردی مناسب یا کارآمد نیست. بنابراین، مفید به نظر می‌رسد که ویژگی‌های مشخص نواحی روستایی را با امکاناتشان برای جهانگردی به هم پیوند داد.

لین (Lane) در ۱۹۹۴ سه ویژگی اصلی را پیشنهاد می‌کند که بوضوح نواحی روستایی را مشخص می‌سازد:

- تراکم جمعیت و اندازه سکونتگاه؛
- استفاده از زمین و اقتصاد؛
- ساختارهای سنتی اجتماعی.

نتیجه

در تلاش برای پاسخ‌گویی به این پرسش که جهانگردی روستایی چیست؟ نشان دادیم که جهانگردی روستایی، هم به عنوان یک نوع قابل تشخیص از جهانگردی و هم به عنوان موضوعی برای مطالعات دانشگاهی، مفهومی گسترده‌تر از آن چیزی است که ممکن است در ابتدا تصور شود. جهانگردی روستایی دربرگیرنده گروهی از فعالیتها و حرفه‌هاست که بعضی از آنها ممکن است از لحاظ سنتی، روستایی‌تر از دیگران قلمداد شوند، و در محیط‌های فوق‌العاده متفاوتی وقوع می‌یابند که باز ممکن است کمتر یا بیشتر روستایی‌انگاشته شوند.

بنابراین، ظاهراً ساده‌ترین راه تعریف جهانگردی روستایی، همانا این است که آن را جهانگردی بدانیم که در نواحی روستایی واقع می‌شود. اما همان‌طور که از مباحث مطرح در این نوشته پیداست این تعریف تعریفی است که باید آن را روشن‌تر ساخت، بنابراین از نظر ما:

● جهانگردی بوم‌زیستی (Ecotourism) - شکلی از توسعه جهانگردی است که فرصتهای بی‌نظیری را برای ادغام توسعه روستایی با جهانگردی، مدیریت منابع و مدیریت نواحی حفاظت شده در بسیاری از نقاط جهان فراهم می‌سازد (Hvenegard 1994). به عبارت مشخص‌تر شکلی از جهانگردی در طبیعت است (جهانگردی در نواحی طبیعی و دست نخورده) که فعالانه مروج بقای محیط زیست است، مستقیماً برای جوامع و فرهنگهای محلی سودمند است و برای جهانگردان تجربه‌ای مثبت و آموزنده فراهم می‌نماید. این نوع از جهانگردی، عملاً شکلی از جهانگردی بدیل و پایدار است (Cater and Lowman 1994). اما، به محیط روستایی وابسته است. از این رو، جهانگردی بوم‌زیستی زیرمجموعه جهانگردی روستایی محسوب می‌شود اما هر نوع جهانگردی روستایی لزوماً جهانگردی بوم‌زیستی به حساب نمی‌آید.

حومه شهر چیست؟

سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) در گزارش «آینده حومه شهر ما چگونه است؟» اعلام می‌دارد:

«نواحی روستایی شامل مردم، زمین و دیگر منابع موجود در حومه شهر و مسکن‌های کوچکی می‌شود که در خارج از دایره تأثیر اقتصادی بلافصل مراکز شهری قرار دارند. روستا یک مفهوم سرزمینی یا فضایی است که محدود به استفاده خاصی از زمین، درجه سلامت اقتصادی یا بخش اقتصادی نیست.»

بنابراین می‌توان حومه شهر را نواحی آن سوی شهرها و شهرستانهای بزرگ که سرزمتی روستایی و نه شهری دارند دانست. براین اساس که نواحی روستایی، غیر شهری‌اند، این تعریف الزاماً گسترده و کلی است؛ شامل ویژگی‌های گوناگونی چون جنگلها، مخازن، کانالها، بیشهزارها و اراضی کشاورزی می‌شود که ممکن است درحالت معمولی به عنوان مقصدهای جهانگردی روستایی در نظر گرفته نشوند.

○ هرگونه جهانگردی که در نواحی روستایی جریان داشته باشد جهانگردی روستایی نیست؛ بعضی از فعالیتهای جهانگردی مانند ایجاد پارکها یا شهرهای بازی با جهانگردی روستایی رابطه‌اندکی دارند یا اینکه با محیط روستایی تفاوتی آشکار دارند.

براساس آنچه بیان گردید، جهانگردی روستایی، شکلی از فعالیت اقتصادی است که به حومه شهرها بستگی دارد و از آنها بهره‌برداری می‌کند.

منابع برای مطالعات بیشتر:

- Bunce. M (1994) The Countryside Ideal: Anglo Amrican Images of Landscape, London: Routledge.
- Hunter, C. and Green H. (1996) Tourism and The Environment A Sustainable Relationship? London: Routledge.
- OECD (1994) Tourism policy and International Tourism in OECD Countries 1991-1992 (Special Feature: Tourism Strategies and Rural Development), persi: OECD.
- Sharpley, R. (1996) Tourism and Leisure in The Countryside 2nd Edition Huntingdon; Elm Puplications.
- Thilba, S. (1988) Rural Tourism in Europe Strasbourg; Council of Europe.

● روستا شامل تمامی نواحی، اعم از زمین و آب است، که در آن سوی شهرها و شهرستانهایی واقع شده است که در چارچوب ملی و منطقه‌ای، ممکن است مراکز مهم شهری خوانده شوند.

● جهانگردی شامل تعطیلات کوتاه‌مدت و بلندمدت، دیدارهای روزانه، و سفرهای داخلی و بین‌المللی می‌شود و تمامی فعالیت‌هایی را که ممکن است به‌عنوان تفریح در نظر گرفته شود دربرمی‌گیرد.

● جهانگردی روستایی را می‌توان از لحاظ مفهومی، به‌عنوان حالتی از ذهن، و از لحاظ فنی، براساس فعالیتها، مقاصد و سایر خصوصیات ملموس و قابل اندازه‌گیری تعریف کرد.

● روستانشینی به ویژگیها و خصوصیات قابل تشخیص نواحی روستایی، و معنا و مفهوم فرهنگی نسبت داده شده به نواحی روستایی اشاره دارد و برای عرضه و تقاضای جهانگردی روستایی از اهمیت بنیادی برخوردار است.

○ جهانگردی روستایی را می‌توان چونان حالتی ذهنی تعریف کرد که به وسیله آن جهانگردان فعالانه تجربه تفریح را در محیط روستایی جستجو می‌کنند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی